

**မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေအပေါ်
ဥပဒေလိုက်နာမှုနှင့်အီလက်ထရောနစ်မှတ်ပုံတင်စနစ်(MyCO)**

မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်နှင့် ကုမ္ပဏီများအတွက်ထိရောက်တဲ့ ဥပဒေမူဘောင်ဖြစ်စေရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေကို နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့်အညီရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေရဲ့ခေတ်မီမှု၊ အီလက်ထရောနစ် ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင် စနစ် MyCO (Myanmar Companies Online) ရဲ့ လွယ်ကူရှင်းလင်းမှု၊ မြန်ဆန်တိကျမှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတွင်းသာမကနိုင်ငံပြင်ပမှာရှိတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေအားလုံးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှာကုမ္ပဏီ တစ်ခုထူထောင်ပြီးစီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ များစွာလွယ်ကူချောမွေ့သွားခဲ့တဲ့အပြင် ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်ဖို့အတွက် လုပ်ရတဲ့ အဆင့်၊ ကြာတဲ့အချိန်နဲ့ ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်တွေကိုလည်း သိသိသာသာ လျှော့ချနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (DICA) ကတော့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ မှတ်ပုံတင်အရာရှိ (Registrar) တာဝန်သာမက ဥပဒေအရပေါ်ပေါက်လာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် (Legal or Juridical Person) နဲ့ ကုမ္ပဏီတွေက မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေကို လိုက်နာခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်ထိန်းကျောင်းပေးရတဲ့ အထိန်းအကွပ်အဖွဲ့အစည်း (Regulator) လည်းဖြစ်ပါတယ်။ DICA က ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်စနစ် MyCO ကို ထိန်းသိမ်းထားတာဖြစ်ပြီး အဆိုပါစနစ်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေအရ ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်ပြရန် လိုအပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အသေးစိတ်အချက်အလက်တွေ အားလုံးပါဝင်ပါတယ်။

ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖွဲ့စည်းမှတ်ပုံတင်တာက စပြီး ကုမ္ပဏီအတွင်း အသေးစိတ်အချက်အလက် တွေပြောင်းလဲခြင်းများ ဖြစ်လာရင် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများ ဥပဒေနှင့်အညီ DICA ကို အကြောင်းကြား တင်ပြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တင်ပြတဲ့အခါမှာလည်း ကုမ္ပဏီအားလုံးက မှတ်ပုံတင် အရာရှိထံကို MyCO အီလက်ထရောနစ် ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်စနစ်မှာ အချိန်မရွေးရရှိနိုင်တဲ့ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံတွေကိုဘဲ အသုံးပြုတင်ပြရမှာဖြစ်ပြီး တင်ပြတဲ့အကြောင်းအရာအလိုက် သတ်မှတ်အခကြေးငွေ တစ်ခုခုကို ပေးဆောင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီအနေနဲ့ ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန်အတွင်း စာရွက်စာတမ်းများ တင်သွင်းဖို့ ပျက်ကွက်ရင်တော့ နောက်ကျကြေးကိုလည်း ပေးဆောင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကုမ္ပဏီများအားလုံး ဥပဒေအရ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများ ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ အချိတ်အဆက်မိစွာ ပြင်ဆင်ထားတဲ့ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံများဖြင့် အချိန်မရွေးအသုံးပြုနိုင်အောင် MyCO စနစ်ကိုတည်ဆောက်ထားတာ ဖြစ်ကြောင်း

ကိုရှင်းလင်းစွာ သိမြင်နိုင်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေအဖို့ ရှင်းလင်းပြတ်သားမှု မရှိဘဲ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်နေခဲ့တဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကြောင့် ဥပဒေလိုက်နာကျင့်သုံးမှု အားနည်းခဲ့ရတဲ့အဖြစ်နဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြုံတွေ့ရတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီလိုပြုပြင် ပြောင်းလဲမှု တွေကို လိုလားတောင့်တနေတာ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ တစ်ခုပြောချင်တာကတော့ MyCO စနစ်မှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်းရေးသွင်းထားတဲ့ ကုမ္ပဏီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး မည်သူ့တွင်တာဝန်ရှိကြောင်းနဲ့ တရားဝင်ဖြစ်-မဖြစ်ဆိုတဲ့အချက်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ MyCO စနစ်ကို အသုံးပြုဆောင်ရွက်နေသော ကုမ္ပဏီတွင် ပါဝင်သူများရဲ့ ဥပဒေနှင့်အကျွမ်းတဝင် မဖြစ်သေးတဲ့ အခြေအနေနဲ့ နားလည်မှုလွဲမှားတဲ့ အယူအဆတွေကြောင့် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများအရ တည်ဆောက်ထားတဲ့ MyCO စနစ်ပေါ်က မှတ်ပုံတင်စာရင်းများအပေါ် မှတ်ပုံတင်အရာရှိရဲ့တာဝန်ရှိမှုကို အသိပေးလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

DICA မှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် မှတ်ပုံတင်အရာရှိ အဖြစ်တာဝန်ယူရတာဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများ ဥပဒေနှင့်အညီ ကုမ္ပဏီများကိုမှတ်ပုံတင်ပေးရန်နှင့် ကုမ္ပဏီများမှ တင်ပြလာတဲ့ သက်ဆိုင်ရာမှတ်တမ်းတွေကို MyCO စနစ်မှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်းရေးသွင်းပြီး ထိန်းသိမ်းပေးရတာဖြစ်လို့ အဆိုပါမှတ်တမ်းတွေရဲ့ လုံခြုံစိတ်ချရမှုကိုပဲ MyCO စနစ်က တာဝန်ယူပေးထားတာဖြစ်ပါတယ်။ DICA မှ တည်ဆောက်ထားတဲ့ MyCOစနစ်မှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်း ရေးသွင်းခြင်းဟာ နိုင်ငံတကာမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ မှတ်ပုံတင်စနစ်များနည်းတူ ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ အကြောင်းကြားတင်ပြလာခြင်းကို လက်ခံလိုက်ခြင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ မှတ်ပုံတင် စာရင်းရေးသွင်းရန် တင်ပြလာတဲ့ ကုမ္ပဏီဆိုင်ရာ အချက်အလက်အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဥပဒေအရလိုအပ်သော အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ၊ အစုရှယ်ယာလက်မှတ်များ၊ စာရွက်စာတမ်းများ၊ စာချုပ်စာတမ်း အထောက်အထားများကို ဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ထားရန်လိုအပ်ပြီး တရားဝင်ပြုစုထားရှိရမည့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းများကို ကုမ္ပဏီကသာ ထိန်းသိမ်းထားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ မှတ်ပုံတင်စာရင်း ရေးသွင်းရန် တင်ပြချက်များသည် ဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကိုတော့ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံများမှာ တာဝန်ယူ လက်မှတ်ရေးထိုးတဲ့ တင်ပြလျှောက်ထားသူမှ သက်သေပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ MyCO စနစ် ပေါ်သို့ တင်ပြလာသော ကုမ္ပဏီ၏အချက်အလက်နှင့် စာရင်းများပြည့်စုံခြင်းရှိ-မရှိ နှင့် မှန်ကန်မှု ရှိ-မရှိသည် တင်ပြလျှောက်ထားသူနှင့် ကုမ္ပဏီအပေါ်မှာသာ တာဝန်ရှိကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ဒါရိုက်တာအမည်စာရင်းချန်လှုပ်ခဲ့ခြင်း၊ အတွင်းရေးမှူးတစ်ယောက်၏ တာဝန်ရှိမှု၊ အစုရှယ်ယာရှင် အမည်စာရင်းနှင့် ထည့်ဝင်ပြီး အစုရှယ်ယာများအပေါ် လိမ်လည် တင်ပြခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့အပေါ်

အချင်းချင်းမကြေလည်မှုများရှိပါကအဆိုပါကိစ္စရပ်များကိုဆောင်ရွက်သောတင်ပြလျှောက်ထားသူ၊ အစုရှယ်ယာရှင် သို့မဟုတ် ဒါရိုက်တာကို ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အခြားသောကုမ္ပဏီတွင်ပါဝင်သူများမှ တရားစွဲဆိုနိုင်မှာပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒါရိုက်တာများရဲ့ တာဝန်များကတော့ ကုမ္ပဏီအတွက် မူဝါဒများကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ အစုရှယ်ယာရှင်များ၏ နှစ်ပတ်လည် အထွေထွေအစည်းအဝေး အပါအဝင် အထွေထွေအစည်းအဝေးခေါ်ယူခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနသို့ ကုမ္ပဏီဆိုင်ရာ စာရင်းများကိုတင်ပြခြင်း၊ အခြားအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအချက်အလက်များအထိ ပါရှိသော ကုမ္ပဏီတွင် ပါဝင်သူများ၏မှတ်ပုံ တင်စာရင်း၊ ဒါရိုက်တာများနှင့်အတွင်းရေးမှူးတို့၏ မှတ်ပုံတင်စာရင်း၊ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ကုမ္ပဏီ၏ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း၊ ကုမ္ပဏီပိုင်ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပေါင်နှံခြင်းနှင့် ကြွေးမြီတာဝန်တင်ရှိခြင်း အတွက် မှတ်ပုံတင်စာရင်းများကို ကုမ္ပဏီ၌ ထိန်းသိမ်းထားခြင်းများဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေသည် ဒါရိုက်တာများလိုက်နာရမည့် ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန် ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ အစုရှယ်ယာရှင်များကို အကာအကွယ် ပေးထားသောဥပဒေဖြစ်ပါတယ်။ အစုရှယ်ယာရှင်များအနေဖြင့် ကုမ္ပဏီတွင်ပါဝင်သူများ၏ မှတ်ပုံတင်စာရင်းများကို စစ်ဆေးခြင်း၊ ကုမ္ပဏီကထိန်းသိမ်းထားသော အခြားမှတ်ပုံတင် စာရင်းများကိုစစ်ဆေးခြင်း၊ အစုရှယ်ယာရှင် ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် အစည်းအဝေး မှတ်တမ်းများ ကိုစစ်ဆေးခြင်း၊ ကုမ္ပဏီ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း မိတ္တူကိုတောင်းခံနိုင်ခြင်း၊ ကုမ္ပဏီ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ရှင်းတမ်းများကိုလက်ခံရရှိခြင်း၊ အမြတ်ဝေစုလက်ခံရရှိခြင်း၊ အနည်းဆုံး အစုရှယ်ယာ ၁၀ % ကိုပိုင်ဆိုင်သော အစုရှယ်ယာရှင်များသည် ဒါရိုက်တာများအား အထွေထွေ အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပရန်တောင်းဆိုနိုင်ခြင်းစသော အစုရှယ်ယာရှင်များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကိုလည်းရှင်းလင်းစွာပြဋ္ဌာန်းထားပါတယ်။

သို့ပါသောကြောင့် ကုမ္ပဏီများကြား သို့မဟုတ် အစုရှယ်ယာရှင်များကြား ဖြစ်ပွားသော အငြင်းပွားမှုများနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းပေးရန် DICA က ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် တရားရုံးတွင်သာ ဖြေရှင်းရမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ MyCO စနစ်ပေါ်သို့ လိမ်လည်တင်ပြမှု တစ်ခုခုအတွက်တော့ DICA မှ ကုမ္ပဏီဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် အရေးယူလို့ ရပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကုမ္ပဏီများဥပဒေပါ လိုက်နာရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ချိုးဖောက်ခြင်းဟာ ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ခြင်းသို့မဟုတ် ကျင့်ဝတ် ပျက်ယွင်းခြင်းကိုဖြစ်ပေါ်စေပြီး ကော်ပိုရိတ်အုပ်ချုပ်မှုစနစ် ပျက်ယွင်းပါကကုမ္ပဏီရဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို ထိခိုက်စေမှာဖြစ်တဲ့အတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန်ရည်ရွယ်

တည်ထောင်ထားသောကုမ္ပဏီတွင် မလိုလားအပ်သော ပြဿနာများ၊ အငြင်းပွားမှုများ
 ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ဒါရိုက်တာများနှင့် ကုမ္ပဏီတွင်ပါဝင်သူများသည် မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများ
 ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလိုက်နာရန် လိုအပ်ပါကြောင်း တိုက်တွန်းလိုက်ရပါတယ်။

မောင်ဋီကာ